

Studentska lista-Studenti pobjeđuju osvojila je na nedjeljnim prijevremenim parlamentarnim izborima 52,54 posto glasova, a lista vladajuće Srpske napredne stranke Aleksandar Vučić-Ujedinjena Srbija 39,29 posto, objavilo je u ponedjeljak državno izborno povjerenstvo na temelju 96,25 posto obrađenih biračkih mjesta.

Lista Socijalističke partije Srbije (SPS) Ivice Dačića, koja sudjeluje u vlasti sa SNS-om, a nastupala je samostalno uz manje partnerske stranke, s 2,18 posto glasova ostala je izvan parlamenta, a ispod izbornog praga su i dvije koalicijske oporbene liste - Autentična desnica (0,82%), te Europska Srbija (0,28 %).

Izbore je pratila skoro rekordna izlaznost - na 8392 biračka mjesta glasalo je 68,78 posto, odnosno 4.211.957 od ukupno upisanih 6.451.292 birača, od toga je za glasanje u inozemstvu bilo prijavljeno nešto više od 102.000 državljana Srbije na 93 mjesta u 37 država.

Prema podacima RIK-a, bilo je 1,29 posto nevažećih listića.

Donedavni predsjednik Srbije Aleksandar Vučić priznao je u nedjelju navečer poraz na parlamentarnim izborima koji su okončali njegovu vladavinu, započetu 2012. godine.

Projekcije Centra za slobodne izbore i demokraciju (CeSid) na temelju 96 posto obrađenog uzorka, pokazuju da će Studentska lista u parlamentu s 250 mjesta imati 140 zastupnika, lista Ujedinjena Srbija 103, a mandate su kao liste manjinskih zajednica osvojili i Savez vojvođanskih Mađara (3), Albanska koalicija (2), te liste Rasim Ljajić - Ljudski i SDA Sandžaka po jedan.

Prebrojavanje glasova s preostalih biračkih mjesta ne može utjecati na raspored osvojenih mandata.

Izbori su potvrdili duboku polarizaciju na političkoj sceni, pa su izvan parlamenta ostale oporbene stranke koje su imale svoje liste, uključujući i koaliciju "Izbor naroda" s tri manje stranke i pokreta koja je povukla svoju listu i pozvala birače da podrže studentski pokret.

"Upravo smo postali jedini narod na svijetu koji je na izborima smijenio i vlast i opoziciju", jedan je od komentara na društvenim mrežama kojim se duhovito oslikava promjene na političkoj sceni.

Postizborna procedura formiranja nove vlasti počinje proglašenjem konačnih rezultata koji se očekuju prije kraja ovog tjedna, prva faza je konstituiranje parlamenta, a potom izbor nove vlade.

Proglašenjem konačnih izbornih rezultata počinje teći rok od 30 dana, u kojem mora biti održana prva sjednica Skupštine, saziva je predsjednik parlamenta iz prethodnog saziva, a predsjedja joj najstariji izabrani zastupnik.

Skupština potvrđuje zastupničke mandate, a parlament se smatra konstituiranim potvrđivanjem mandata dvije trećine zastupnika, odnosno najmanje 167 od ukupno 250.

Na prvoj sjednici većinom glasova biraju se predsjednik i potpredsjednici Skupštine i imenuju

skupštinska tijela, formiraju klubovi zastupnika i stalni parlamentarni odbori.

Konstituiranjem skupštine počinje novo odbrojanje koje zastupnicima ostavlja zakonski rok od 90 dana da izaberu vladu.

Taj proces podrazumijeva da predsjednik Republike, u ovom slučaju Ana Brnabić, koja poslije ostavke Aleksandra Vučića osam mjeseci prije kraja mandata, obnaša dužnost šefa države, obavi konzultacije s predstavnicima izabranih izbornih lista i zatim predlaže kandidata za premijera kojem će povjeriti mandat za sastav vlade.

Izbor vlade i premijera podrazumijeva podršku najmanje 126 zastupnika, a mandat joj službeno počinje prisegom.

Paralelno s formiranjem parlamenta i vlade teče i rok za izbor predsjednika Republike, pa građane Srbije do kraja godine očekuju i predsjednički izbori.

Nakon Vučićeve ostavke 27. rujna, prijevremeni predsjednički izbori moraju se raspisati i održati u roku od tri mjeseca mjeseca od prestanka mandata, a najkasnije do 28. prosinca. (Hina)

